

پىاۋ خۆشەويستى دەبەخشىت تا چىژى سىڭسى وهرىگرىت، بەلام ئافرەت چىژى سىڭسى دەبەخشىت تا خۆشەويستى وهرىگرىت

د.رېدار محەمەد ئەمىن، پىپۇرى نەخۇشىيە دەروونىيەكان

دىدارى، گولشادەلى.....

د. رېدار محەمەد ئەمىن
پىپۇرى نەخۇشىيە
دەروونىيەكان، لەبارەى
تەنگزەى دەروونى
خىزانە لاوەكانو كېشەى
سىڭسى ۋىيانى ژنو
مېردايەتى وەرسبوونى
سىڭسى ۋادانو ساردى
سىڭسى دەدوئىت.

مانگى ھەنگوئىن بووتە مانگى مۇتەكە
د. رېدار، باسى مانگى ھەنگوئىنى ھاسەردارە لاوەكان دەكات و دەلئىت: «دىسانەۋە ھۆكارى ئەۋە دەگەرپتەۋە بۇ دلە راوكى ۋ خەمۇكى، چونكە بەداخەۋە پرۆسەى ھاسەرگىرىپى لای ئىمە يەككىكە لە كارە سەختەكانى ژيان ۋماندوو بوونىكى زۇرى دەۋىت بۇ گەشتن پىنى». لە بسارەى شەۋى پەردەشەۋە ئەۋ پزىشكە دەروونىيە پىنى ۋايە كە شەۋى بە زاۋابوونىش لووتكەى ئەم دلە راوكىيەيە كە تىيىدا پاكىزەپى كچ ۋ پىاۋەتى كور تاقىدەكرىتەۋە! ھەرۋەھا دەلئىت: «نەبوونى رۇشنىبرى سىڭسى، يان رىنماپى دروست ۋ ھەبوونى ئەم مەترىسانە ۋادەكات كە مانگى ھەنگوئىن بېيئە مانگى مۇتەكە كە ھاسەرەكان رۇژ دواى رۇژ بۇمىرن بۇ رزگاربوون لىي».

بە رۇتئىكرىدى سىڭس ھۆكارىڭى كرىكى وەرسى سىڭسىيە

د. رېدار، پىنى ۋايە كاتىڭ سىڭس بېيئە خەمى سەرەكى ۋ ھەموو ژيان داگىرىكات، ئەۋا بېگومان بىژارى بە دواۋە دىت، بە لای ناۋىراۋەۋە سىڭسى دروست ۋا پىپۇسىدەكات كە ھەموو دەم ھاسەنگىكە لە نىۋان داۋاكارىيەكانى جەستە ۋ دەروون ھەبېت، ھەرۋەك جەستە پىپۇسى بە خۇراكە ۋ زۇر خۇاردنىش دەبىئە ھۇى بىژارابوونى خۇاردن تەنناتە رشانەۋەش!! ھەمان شىئىش بۇ سىڭس راستە. زىاتر دەدوئىت ۋ دەلئىت: «ۋەرسى سىڭسى بەۋە پىئاسە دەكرىت، كە برىتە لە كردارى بىژارابوون ۋ تىرېبوون، يان بىژارابوون لە سىڭس». ھەرۋەھا دەلئىت: «ۋەرسى كاتىڭ دروست دەبىت كە سەيرى پرۆسەى جووتبوون ناكرىت ۋەك كردارىڭى سۇزدارى ۋ جەستەپى، بەلكو تەنھا ۋەك كردارىڭى جەستەپى رووت سەير دەكرىت». ھىما بۇ ئەۋەشەدەكات كە زۇرىەى خىزانەكان نازانن چۆن ئەم كردارە نەنجامبەدن پىپان ۋايە ئەمە تەنھا كردارىڭى رۇتئىنيە ۋ دەبىت لە كۇتايى ھەفتە نەنجامبىرئىت! بە لای ناۋىراۋە ۋە بە رۇتئىكرىدى سىڭس ھۆكارىڭى كرىكى وەرسى سىڭسىيە، جگە لەمەش نەبوونى ئامادگى دەروونى ئەگەرى وەرسى دروستدەكات ھۆكارى ئەمەش ۋەك ناۋىراۋ ناماژەى پىدەدات زىاتر پىاۋان، كاتىڭ بىن ھىچ ئامادەكەك، يان زانىنى فسۇلۇژى ئافرەت(كەۋا لە ھەندىك باردا ۋەك كاتى سۈرى مانگانە) داۋاى ئەم كارەى لىدەكەن، جگە لە مانەش گرىفتە بەردەۋامەكانى ناۋ خىزان يان كۇمەلگا، رىقوونەۋە لە ھاسەر، يان رەگەزى بەرامبەر، ھەبوونى ئەزموونى سىڭسى تاڭ لە رابردو ھۆكارى ترن.

ئەمانە ھەموو ئەۋ ھۆكارەنەن، كە ۋا ھاسەرەكان بەرامبەر يەكترو خەلكانى تىرش تووشيان دىت، بەلام ھەندىكجار ھاسەرەكان تەنھا بەرامبەر يەكترى ئەم ھەستەيان ھەيە ۋ بەرامبەر كەسانىتر ئاسايىن، وتىشى: «لەگرنكىن ھۆكارەكانى ئەمەش ھەۋلدانە بۇ ۋەرگرتنى چىژ لە دەرەۋەى بازەنى خىزان، كەۋا پىپان ۋايە ئەم كارانە رىنماپى يان ھەلى ھاندانىان دەكەن كەچى ھۆكارى بىژاربوون ۋ ۋەرسبوون».

تەنھا ئافرەت قورپانى سىڭسى ناۋزەپە

دىارە كاتىڭ مرۇف بە دواى ئارەزوۋكانى بەكوئىت بەپى كونتۇلكرىدى ئەقل ۋ سۇز، ئەۋا بىژارىەك دروستدەبىت، بۇيە ھەموو دەم بە دواى شىۋازى نوئ دەگەرپت بۇ ۋەرگرتنى چىژ. بە پىنى ۋتەى د. رېدار، كاندىدى بۇردى دەروونى لە نەخۇشخانەى ھەۋلىرى پزىشكى بەھۇى نەبوونى رۇشنىبرى سىڭسى دروست، يان بەھۇى ئاراستە كرىدى لاۋ بە سىڭسى ناۋزە، ئەۋا سىڭس كرىدى لە رىگەى كۇم شىۋازىكە بۇ ۋەرگرتنى چىژى زىاتر، يان قەرەبوونەۋەى ئەۋ چىژەى جارن ھەبوۋە، بېگومان ئەمە سەرەتاييەكە بۇ دروستبوونى رىگەى ناۋزە، تا ئەۋ راددەيەى ۋاز ھىئان لە ھاسەر، يان مروف ۋ پروكرىدە ئازەل، يان كەلوپەل! شىڭى ئاسايە ئەمە گرىت دروست بكات، چونكە تەنھا ئافرەت قورپانى ئەم كردارەپە ۋ نەك ھەرتەنھا ئازارى جەستەپى زۇر دەچىژى ۋ برىندارى بكات، بەلكو ئەگەرى ئەۋە ھەيە لە دوارۇژ تووشى گرىتى نەتوانىنى راگرتنى كۇم يان خۇپسىكرىدى بكات

تووندوتىژى سىڭسى، ئەگەرى توشبوونى بەچەند نەخۇشىكى دەروونى ھەپە

لە بارەى تووندوتىژى سىڭسى (دەستدرىژى سىڭسى)يىپەۋە د. رېدار دەلئىت: «تووندوتىژى سىڭسى لەقسەى نارپك ۋ دەستلىدائەۋە، بگرە تائەتكرن (اغتصاب) دەگرپتەۋە، كەۋا بەپى رەزامەندى كەسەكە دەبىت، ئەمەش كارىگەرى زۇرى دەروونى لەسەر ئەم كەسە دروستدەكات، ۋەك ھەستكرن بە ناارامى، گومانكرن لە ھەموو كەسپك، گۇشەگىرېبوون جگە لەمانە ئەگەرى توشبوونى بەچەند نەخۇشىكى دەروونى ھەپە ۋەك گوۋشارى دەروونى دواى زەبر، خەمۇكى، ترسو فۇپيا، دلەراوكى» بە برواى ئەۋ پزىشكە دەروونىيە. ئەۋەى گرىتى قورپانىنى تووندوتىژى زىاد دەكات ئارەزوو نەكرىنيانە بۇ باسكرىدى رووداۋەكە لای كەس بەمەش تاۋانەكە ئاشكرا ناىبىت ۋ بارى دەروونى ئەۋىش قورستر دەبىت».

جىاۋازى لە نىۋان ۋەرزى سىڭسى ۋ ساردى

د. رېدار پىنى ۋايە كە جىاۋازى لە نىۋان ۋەرزى سىڭسى ساردى سىڭسى ھەپە، لەۋ بارەپەۋە دەلئىت: «پىپۇسىتە ئىمە دوو زاراۋە لەيەكتر جىابكەپنەۋە، يەكەمىان(بىزاربوون، يان ۋەرسى سىڭسى)كەۋا ھۇپەكەى دەروونىيە(ساردى سىڭسى)كە دەكرپت ھۇپەكەى دەروونى، يان جەستەپى بىت». ھەرۋەھا ۋتى: « لەيەكەمىاندا مرۇف ھىچ ئارەزوۋپەكى سىڭسى نىە، لەۋانەپە ئەم بىژاربوونە تەنھا بەرامبەر ھاسەرەكەى بىت ۋ بەرامبەرەكەسانىتر ئاسايى بىت، يان بەرامبەر ھەموو كەسپك بىت، لە بارە تووندەكەيشدا بىژارابوون لە سىڭس، بەلام لە حالەتى ساردى سىڭسى، رەنگە مرۇفكە ئارەزوۋى تەۋاۋى ھەبىت بۇ سىڭس، بەلام بەھۇى گرىتئىكى جەستەپى يان دەروونى نەتوانىت ئەم كارە ئەنجام بدات». ئەۋ ھۆكارى ساردى سىڭسى بۇ كۇمەل نەخۇشى دەگرپتەۋە، بە ۋتەى ئەۋ لە ھۆكارەكانى ساردى سىڭسى لە پىاۋان، نەخۇشى شەكرە، نەخۇشىەكانى دەسار، ھەۋكرىدى جگەر، مەى خۇاردنەۋە، بەكارھىئانى دەرمانى دۇخەمۇكى، كېشە دەروونىەكانى ۋەك خەمۇكى، فشارى دەروونى، دلە راوكى، شەركردن..ھتد، لە ئافرەتائىش، ھەۋكرىدى ئەندامى زاۋزى، بوونى ئان لە كاتى جووتبوون، يسادەۋەرى تالى مندالى ۋەك دەستدرىژىكرىدە سىڭسىكەن، خەتەنەكرىدى، تىكچوونى ھۇرمۇنەكان، بەكارھىئانى دەرمانەكانى ۋەك دۇخە سىڭىرې ۋ دۇخەمۇكى، گرىت ۋكېشەكانى خىزان...ھتد، لەبەر ئەم ھۆكارە زۇرئە بۇ ساردى سىڭسى، كە ھەندىكجار دەگاتە راۋەى پەككەۋتتى سىڭسى، پىپۇسىتە سەردانى پزىشكى پىپۇر بكات بۇ دانانى پىپۇسوين ۋ چارەسەرى پىپۇسىت.

ۋەرسى كاتىڭ دروستدەبىت كە سەيرى پرۆسەى جووتبوون ناكرىت ۋەك كردارىڭى سۇزدارى ۋ جەستەپى، بەلكو تەنھا ۋەك كردارىڭى جەستەپى رووت سەيردەكرىت

ۋەرسى سىڭسى پەپەۋەستە بە سەردەمى نوپى تەكئۇلۇژپاۋە
بىژاربوون لە سىڭس، يان ۋەرسى سىڭسى دىاردەپەكە زىاتر پەپەۋەستە بە سەردەمى نوپى تەكئۇلۇژپاۋە،كاتىڭ مرۇف لە بەھا رۇخىەكان، دادەچۆرى ۋ ھەموو ھەۋلىكى بو تىركردن ۋ چىژۋەرگرتنى جەستەپە، سىڭسىش پرۆسەپەكە پىپۇسىتە بە بەشدارى رۇخ ۋجەستە ھەپە، بەپى بەشدارى سۇز ۋخۇشەۋىستى بىماناۋ بىگىيانە، لەم رۇگارەى ئەمرۇ كە جەستە ۋ مېشك ئەۋەندە جەنجال ۋ شەكەتن، ئەستەمە بىتوانىت بۇشايەك بۇ سىڭسى دروست بھپلىتەۋە، جووتبوونىك كە ھەر تەنھا مەبەستى بەتالكرىدەۋەى ئارەزوۋكان نەبىت لە يەكترى، بەلكو تىكەلبوون ۋبەپەكەۋەلكانى جەستەۋ رۇخ بىت. دەبىت ژن ۋمىرد لەپال ئارامىە جەستەپەكەدا، چاۋەرپى ئارامىەكى دەروونى لەيەكتر بەكەن، بەلام كاتىڭ جووتبوون، ۋەك كردارىڭى جەستەپى رووت تەماشدا دەكرىت مەبەست لىى بەتالكرىدەۋەى ئارەزوو، يان بەرھەمىئانى مندال بىت ۋدوور لە ھەموو سۇزۋخۇشەۋىستەپەك، ئەۋا ئەنجام بىژاربوون ۋ ۋەرى سىڭسى لىدەكەۋىتەۋە، بېگومان جىاۋازى لە نىۋان ژن ۋمىرد ھەپە لە تىراۋانىنيان بۇ سىڭس، چونكە پىاۋ خۇشەۋىستى دەبەخشىت تا چىژى سىڭس ۋەرىگرىت، بەلام ئافرەت چىژى سىڭسى دەبەخشىت تا خۇشەۋىستى ۋەرىگرىت، ئەمەش گرىتى ئافرەت زىاتر دەكات، چونكە كاتىڭ لە سىڭس بىئەش دەبىت، لە خۇشەۋىستى بىئەش دەبىت، ھەلپەكرىدى بەردەۋامى مرۇف بۇ تىركردنى چىژەكانى جەستە، بەپى گوپدانە چىژەكانى رۇخ ۋ تىنەگەپشتن لە چۆنىتەى مامەلە كرىن لەگەل ئارەزوۋەكان (غەرىزەكان)ھۆكارىڭى ترى بىژاربوونە لە سىڭس، بېگومان ھەموو غەرىزەپەك پىپۇسىتە بە تىرېۋنەۋەھەموو تىرېۋوننىڭ چىژى لەگەلە، بەلام گەر ئەم غەرىزەپە پەپەۋەست نەبىت بە ئەقل ۋھۇشى مرۇف ۋجەلەۋى لەدەستدا، ئەۋا، يان كۇتايان پىدبىت، يانىش لە جىياتى چىژ دەبنە ئازار، سىڭسىش ۋەك غەرىزەپەكى سروشتى لەم رىپسايە بەدەرنىە، بۇيە ھەۋلدانى بەردەۋام بۇ تىركردن ۋ تەرخانكرىدى ھەموو ھزروخەپال بۇ ئەم غەرىزەپە بە ئازار يان بىژاربوون كۇتايى دىت.